

**ADRIATIC METALS - IZJAVA O POLITICI KORUPCIJE
KO JE SVE OBUHVAĆEN OVIM SMJERNICAMA?**

Ove smjernice se primjenjuju na sve osobe, bez obzira na nacionalnost i mjesto rada ili projekta, koje rade za Adriatic Metals Plc i podružnice-povezana pravna lica, uključujući interesne skupine (radnike, izvođače, pripravnike, konsultante, agente, agencije i privremeno angažirana lica na privremenim i povremenim poslovima).

Osim toga, očekujemo da će se ove smjernice ili slični standardi ponašanja poštovati od strane bilo koga drugog, koji se nalazi u bilo kakvoj vezi sa našom grupacijom, a koji obavljaju usluge za nas ili u naše ime. To uključuje one koji ulaze u zajednička ulaganja i/ili partnerstva sa nama. To također uključuje naše agente, posrednike, podizvođače, predstavnike, distributere, konsultante i druge dobavljače.

Da bismo pomogli da drugi ostvare naša očekivanja, ove Smjernice su objavljene s naše strane i distribuirane kroz naše poslovne jedinice. Vi bi trebali da imate za cilj objaviti ove smjernice što je više moguće unutar i izvan naše organizacije, kada i gdje god je to prikladno. U mnogim slučajevima, o Smjernicama treba razgovarati sa bilo kojom stranom, sa kojom grupacija razmatra poslovanje, kako bi razumjeli naše standarde unutar organizacije.

PODMIĆIVANJE - KAKAV JE ZAKON?

Zakon o mitu 2010 je stupio na snagu 1. jula 2011. godine i određuje Zakon o korupcijskim djelima. Korupcijska djela prema Zakonu o podmićivanju su opsežne u obimu, široko definisane, i također omogućavaju da djela počinjena bilo gdje u svijetu budu procesuirana u britanskim sudovima. Stoga se isti standardi odnose na ponašanje koje se javlja kako u Velikoj Britaniji tako i u poslovima koji se obavljaju u inostranstvu.

Zakon o podmićivanju sadrži djelo "propusta komercijalnih organizacija", kao što je Adriatic

**ADRIATIC METALS - BRIBERY ACT POLICY
STATEMENT
WHO IS COVERED BY THESE GUIDELINES?**

These Guidelines apply to all individuals regardless of nationality and location of employment or project that they are working on for Adriatic Metals Plc and all and subsidiary-related legal entities, including stakeholders (Employees, Contractors, Trainees, apprentices and interns, Consultants, Agents, Agency and temporary staff).

In addition, we expect these Guidelines or similar standards of conduct to be adhered to by anyone else associated with our Group, who perform services for us or on our behalf. This includes those we enter into joint ventures with or partnerships with. It includes our agents, brokers, sub-contractors, representatives, distributors, consultants and other providers.

To help achieve our expectations of others, these Guidelines are published by us and disseminated throughout our business units. You should aim to publicise these Guidelines as widely as possible inside and outside our organisation where appropriate. In many cases, they should be discussed with any party with whom as a Group we are considering doing business to ensure they understand our standards as an organisation.

BRIBERY - WHAT IS THE LAW?

The Bribery Act 2010 came into force on 1st July 2011 and sets out the law on corruption offences. The offences under the Bribery Act are extensive in scope, broadly defined and also allow for offences committed anywhere in the world to be prosecuted in UK courts. The same standards therefore apply to conduct that occurs both in the UK and in the business we undertake abroad.

The Bribery Act includes an offence of "failure of commercial organisations", such

Metals, za sprečavanje mita i korupcije. Ovo djelo je definisano kako bi kompanije koje obavljaju poslove u bilo kojem dijelu Velike Britanije bile odgovorne za primanje mita u njihovo ime, gdje god se u svijetu korupcijsko djelo podmićivanja odvija. Grupacija ima pravnu odgovornost prema Zakonu, da spriječi djelo podmićivanja bilo od strane članova interesne skupine ili bilo koje treće strane, koji to rade u ime kompanije. Ove poslovne smjernice su dio paketa mjera koje smo usvojili kako bi zaštitili grupaciju i njene interesne skupine od rizika koruptivnih aktivnosti od njih samih ili trećih lica koje to rade u naše ime.

Kazne:

Zakon o podmićivanje određuje ozbiljne posljedice za sve one za koje se dokaže da su krivi za djelo podmićivanja.

- Za pojedince se može izreći maksimalna kazna zatvora od 10 godina i / ili novčana kazna bez propisanog maksimalnog iznosa;
- Za kompanije se može izreći neograničeno novčana kazna i zabrana učestvovanja u javnim ugovorima;
- U okviru Krivičnog zakona iz 2002. godine (bilo kakva dobit od podmićivanja se tretira kao prihod od zločina) kazne uključuju:

- o Oduzimanje lične ili imovine grupacije, gdje te se utvrdi da je imovina stečena kriminalnim aktivnostima;
- o Novčane kazne bez propisanog maksimuma za pojedince ili kompanije;
- o Maksimalna zatvorska kazna za pojedince od 14 godina.

Ove kazne, u okviru Krivičnog zakona, odnose se jednako na svakoga ko je uključen u pomaganje sa prikrivanjem ili zadržavanjem bilo kojih prihoda stečenim kriminalom. Ovo može biti primjenjivo i na one koji ostvaruju prihode iz ugovora, znajući da je neko drugi dobio taj ugovor putem mita.

Važno je biti svjestan da će bilo koja osuda jedne od naših firmi, za korupciju ili prevaru, rezultirati u obaveznoj diskvalifikaciji iz nadmetanja za radove za bilo koju javnu i komunalnu kompaniju u Velikoj Britaniji i drugim zemljama EU, prema EU Propisima i nabavkama.

as Adriatic Metals, to prevent bribery. This offence is designed to make companies that carry on business in any part of the UK responsible for bribery on their behalf, wherever in the world such bribery takes place. The Group has a legal responsibility under the Act to prevent bribery by any of our stakeholders or any third parties on its behalf. As a business, these Guidelines are part of a package of measures we have adopted to protect the Group and its stakeholders from the risk of corrupt activity by ourselves or by third parties on our behalf.

Penalties:

The Bribery Act has serious consequences for anyone guilty of bribery.

- For individuals, a maximum prison sentence of 10 years and/or an unlimited fine can be imposed;
- For companies, an unlimited fine can be imposed and debarment from public contracts;
- Under The Proceeds of Criminal Act 2002 (any gain from bribery being treated as the proceeds of a crime) penalties include:
  - o Confiscation of Group or personal assets, which are gained by criminal activity;
  - o Unlimited fines for individuals or companies;
  - o Maximum prison sentence for individuals of 14 years.

These penalties under The Proceeds of Crime Act apply equally to anyone who is involved in assisting with the concealment or retention of any proceeds of crime. This could apply to those who deal with the revenues generated by a contract knowing that someone else obtained that contract by bribery.

It is important to be aware too that any conviction of one of our companies for corruption or fraud would result in a mandatory disqualification from bidding for

Negativni publicitet bi sam po sebi imao veoma ozbiljne konsekvence za naše poslovanje.

DJELA U OKVIRU ZAKONA O MITU

Zakon o mitu sadrži četiri glavna djela:

- **Plaćanje ili nuđenje mita – odnosi se na Vas i Adriatic Metals**
- **Primanje ili traženje mita – odnosi se na Vas i Adriatic Metals**
- **Podmićivanje stranog državnog službenika – odnosi se na Vas i Adriatic Metals**
- **Neuspjeh u spriječavanju podmićivanja – odnosi se na Adriatic Metals**

Osim toga, bilo ko na nivou višeg menadžmenta/uprave "pristane ili je saglasan" (npr: okreće glavu) na čin mita od strane Adriatic Metals, može biti lično procesuiran i suočen sa istim kaznama kao i osobe koje su izvršile mito

Kao smjernice, u nastavku objašnjavamo svako od ovih djela.

Sve interesne skupine u Adriatic Metals grupaciji moraju se ponašati u skladu sa važećim zakonom u ovoj oblasti, uključujući i Zakon o podmićivanju, i treba da prijave svom lokalnom direktoru ili (ako se osjećaju nelagodno) nekom od viših službenika grupacije, sumnju da se drugi, bez obzira da li su zaposleni u Adriatic Metals grupaciji ili ne, ne ponašaju u skladu sa važećim zakonom.

Plaćanje i nuđenje mita

Prekršaj je ako ponudite, obećate ili date finansijsku ili drugu koristi s namjerom navođenja druge osobe da "nepropisno obavlja funkciju ili aktivnost" ili da nagradi tu osobu za takvo djelo.

Međutim, nije potrebno dokazivati da ste namjeravali izazvati ovu posljedicu: prekršaj je ako ste upoznati ili smatrate da prihvatanje koristi od strane druge osobe samo po sebi predstavlja nepropisno obavljanje njihove funkcije ili aktivnosti.

work to any Public Authorities and Utilities Companies in UK and other EU states under EU Procurement Regulations.

The adverse publicity of a conviction would itself be very serious for our business.

OFFENCES UNDER THE BRIBERY ACT

The Bribery Act contains four main offences:

- **Paying or offering bribes - Applies to you and Adriatic Metals**
- **Receiving or requesting bribes - Applies to you and Adriatic Metals**
- **Bribery of a foreign public official - Applies to you and Adriatic Metals**
- **Failure to prevent bribery - Applies to Adriatic Metals**

In addition, if anyone at senior management level "consents or connives" (i.e. turns a blind eye) to an act of bribery by Adriatic Metals, they can be personally prosecuted and face the same penalties as a person who carried out the bribe.

As a reference guide, we set out below explanations of each of these offences.

All stakeholders of Adriatic Metals Group must comply themselves with the applicable law in this area, including the Bribery Act, and should report to their local MD or (if they feel uncomfortable doing this) one of the Group Senior Officers, any suspicion that others, whether employed by Adriatic Metals Group or not, have failed to comply.

Paying or offering bribes

It is an offence if you offer, promise or give a financial or other advantage with the intention of inducing another person to "perform a function or activity improperly" or to reward that person for doing so. However, it is not necessary to prove you intended this consequence: it is also an offence if you know or believe that acceptance of the advantage by another is in

Primanje ili zahtijevanje mita

Prekršaj je, ako zatražite, ili dogovorite, ili dobijete novčanu ili drugu korist s namjerom da, kao rezultat toga, "nepropisno obavite funkciju ili aktivnosti."

Prekršaj je također:

- Vaš zahtjev ili primanje koristi koji sam po sebi predstavlja nepropisno obavljanje funkcije ili aktivnosti.
- Kada je Vaš zahtjev ili primanje nagrada za svoje ili tuđe nepropisno obavljanje funkcije u prošlosti.
- Kada se vaše nepropisno obavljanje funkcije desi u iščekivanju ili kao posljedica zahtjeva ili primanja koristi.
- U ovim ostalim scenarijima, nije važno da li znate ili smatrate da je obavljanje funkcije ili aktivnosti nepropisno.

Na koje se aktivnosti ova djela odnose?

Plaćanje i primanje mita se potencijalno mogu javiti u odnosu na sve vrste funkcija ili aktivnost koja su povezana sa Vašim radom u Adriatic Metals grupaciji. To uključuje bilo koju funkciju ili aktivnost javne prirode koju obavljaju drugi kao i svaka aktivnost povezana sa poslovanjem u privatnom sektoru.

Zbog toga, između ostalog, djela se odnose na:

- Naše poslovanje s našim klijentima u privatnim i javnim sektorima,
- Naše poslovanje sa bilo kojim od naših kooperanata, konsultanata ili od agenata,
- Naše poslovanje sa javnim vlastima i regulatornim tijelima, uključujući i lokalne samouprave i druge agencije.

Šta znači nepropisno obavljanje?

itself an improper performance of their function or activity.

Receiving or requesting bribes

It is an offence if you request, or agree to accept, or receive a financial or other advantage intending that a "function or activity should be performed improperly" as a result.

It is also an offence:

- Where your request or receipt of the advantage is in itself an improper performance of a function or activity.
- Where your request or receipt is a reward for your or someone else's improper performance in the past.
- Where your improper performance takes place in anticipation or as a consequence of a request or receipt of an advantage.
- In these other scenarios, it does not matter whether you know or believe that the performance of a function or activity is improper.

What activities do these offences apply to?

Paying and receiving bribes can potentially occur in relation to all kinds of function or activity connected to your work at Adriatic Metals Group. These include any function performed by others of a public nature and any activity connected with a private sector business.

Therefore, amongst other things, the offences apply to:

- Our dealings with our clients in the private and public sectors
- Our dealings with any of our subcontractors, consultants or other service providers agents.
- Our dealings with public authorities and regulatory bodies, including local government and other agencies.

Da li se aktivnost ili funkcija obavlja nepropisno, biti će procijenjeno objektivno, a ne nužno na osnovu Vaše percepcije te aktivnosti ili funkcije.

Nepropisno obavljanje funkcije ili aktivnosti u ovom kontekstu znači:

- učinak koji je u suprotnosti sa očekivanjima dobre volje i/ili nepristrasnosti; ili
- učinak koji je u suprotnosti sa bilo kojim očekivanjima koji proizlaze iz pozicije povjerenja koje se daju licu koje obavlja tu funkciju.

Test će biti upoređen sa tim da li je funkcija izvršena suprotno očekivanjima koje bi jedna razumna osoba u Velikoj Britaniji imala.

Ovo znači:

- Običajne ili ranije prakse neće nužno biti prihvatljive – niti je opravdanje ako je isplata bila izvršena u prošlosti.
- Lokalni običaji ili kultura u inostranstvu neće se moći koristiti kao odbrana, osim ako nije sadržana u pisanom zakonu te zemlje.
- Korupcija nižeg nivoa ili uzajamne usluge su i dalje krivično djelo - nije važno da novac nije promijenio vlasnika, ili da se niste osobno okoristili.
- Zatvaranje očiju na djela mita od strane drugih znači "pristanak ili saglasnost" i predstavlja prekršaj za više menadžere. To je također u suprotnosti sa ovim Smjernicama i pozivate se da prijavite sve sumnje koje imate.

Podmićivanje stranog javnog službenika

Prekršaj je ako ponudite ili date finansijsku ili drugu korist stranom javnom službeniku s namjerom da se utiče na stranog javnog službenika kako bi se dobio ili zadržao posao ili ostvarila poslovna prednost. Tu postoji nizak prag tolerancije za takvo djelo koje bude počinjeno jer ne zahtijeva namjeru da zvaničnik izvrši svoju ulogu nepropisno; dovoljno je da je ponuda data, kako bi se uticalo na dobivanje ili zadržavanje posla ili ostvarivanje poslovne prednosti.

What does improper performance mean?

Whether an activity or function is performed improperly will be measured on an objective basis, not necessarily on your own perception of the activity.

Improperly in this context means:

- performance that is contrary to an expectation of good faith and / or impartiality; or
- performance that is contrary to any expectation arising from a position of trust placed on the person performing it.

The test will be whether a function has been performed contrary to the expectation that a reasonable person in the UK would expect have.

This means:

- Customary or historic practices will not necessarily be acceptable – it is no defence that a payment was made in the past.
- Local custom or culture overseas will not be a defence unless enshrined in the written law of that country.
- Low level corruption or mutual favours are still criminal - it does not matter that no money changed hands, or that you received no personal benefit.
- Turning a blind eye to bribery by others amounts to "consent or connivance" and for senior managers is an offence. It is also contrary to these Guidelines and you are urged to report any concerns you have.

Bribery of a foreign public official

It is an offence if you offer or give a financial or other advantage to a foreign public official with the intention of influencing the foreign public official in order to obtain or retain business or a business advantage. There is a low threshold for the offence to be committed as it does not require an intention that the official exercises his role improperly; it is sufficient that the offer is

Postoji vrlo ograničen broj izuzetaka kada je stranom službeniku dozvoljeno ili je prema pismenom zakonu potrebno utjecati na ovaj način.

Naša područja rada imaju mnogo kontakata sa stranim javnim službenicima kao što su:

- Zvaničnici koji obavljaju komercijalne funkcije ili su zaposleni u državnim agencijama i državnim poduzećima; i
- Zvaničnici koji obavljaju zakonodavne, upravne i sudske poslove.

Ne postoji izuzetak za tzv. „plaćanje posrednika“ (pogledajte odvojeni dio za ove Smjernice vezane za posrednička plaćanja).

Gostoprimstvo i zabava stranim javnim zvaničnicima je moguća u legitimne svrhe, ali treba biti oprezan.

Ako se treba promovirati poslovanje Adriatic Metals kompanije sa stranim državnim službenikom, trebete unaprijed kontaktirati Vašeg lokalnog direktora, kako bi potvrdili koje korake možete preduzeti, a koje ne.

Propust komercijalne organizacije u spriječavanju podmićivanja

Zakon o podmićivanju pokriva kako naše aktivnosti tako i aktivnosti treće strane koja vrši pružanje usluga za ili u ime nas ("povezana lica"). Obuhvata široku kategoriju osoba za čije radnje i aktivnosti snosimo potencijalnu odgovornost. Nije važno u kom svojstvu djeluju u naše ime. Povezana lica uključuju sve interesne skupine u našoj kompaniji i kao i druge van naše organizacije.

Smatra se prekršajem ako Adriatic Metals ne spriječi akt podmićivanja od strane povezane osobe. Međutim, postoji način na koji se možemo odbraniti u slučaju pokretanja postupka, a to je ako pokažemo da smo imali "odgovarajuće procedure" kao proces sprečavanja akta podmićivanja, te da je povezana osoba djelovala te zaobišla propisane uspostavljene procedure.

made to influence and to obtain or retain business or a business advantage.

There is a very limited number of exceptions where the foreign official is permitted or required by written law to be influenced in this way.

Our areas of operation have many dealings with foreign public officials. These people include:

- Officials who perform commercial functions or are employed by government agencies and state-owned enterprises; and
- Officials who carry out legislative, administrative and judicial tasks.

There is no exception for "facilitation payments" (see separate section of these Guidelines relating to Facilitation Payments).

Hospitality and entertainment to or from foreign public officials is possible for legitimate purposes, but care needs to be taken. If you need to promote Adriatic Metals's business with a foreign public official, you should contact your local MD in advance to confirm what steps you can and cannot take.

Failure of commercial organisations to prevent bribery

The Bribery Act covers both our own activity and that of third parties providing services for or on behalf of us (called "associated persons"). This is a wide category of people for whose acts we have a potential liability. It does not matter in what capacity they act for us. Associated persons include all stakeholders of our Group and others outside of our organisation.

It is considered to be an offence by Adriatic Metals if we fail to prevent bribery by an associated person. However there is a defence in any prosecution if we show that we had "adequate procedures" in place to prevent bribery and the person has got

Ove smjernice su jedan dio programa anti-korupcijskih mjera Adriatic Metals-a za borbu protiv podmičivanja od strane bilo koje osobe povezane sa grupacijom.

ZABAVA, UGOŠĆAVANJE I POLITIKA DONACIJA U DOBROVOLJNE SVRHE

Adriatic Metals ne dozvoljava da bilo koji službenik ili član interesne skupine Adriatic Metals-a, direktno ili indirektno, da li u njegovom / njenom ličnom svojstvu ili u ime Adriatic Metals-a

- traži bilo kakav poklon ili gostoprimstvo u toku njegovog / njenog zaposlenja
- ponudi ili da ili dobije od bilo koje osobe, bilo koje od sljedećih:
  - o Osobni ili korporativni poklon veći od vrijednosti od 50 €;
  - o Gostoprimstvo (reprezentaciju) u vrijednosti više od 250 € bez prethodnog odobrenja od strane vašeg lokalnog generalnog direktora.
- da ponudi, pokloni ili primi bilo koji poklon ili gostoprimstvo koje krši važeći zakon ili u vezi s kojim je na drugi način pogrešno da primalac prima prema pravilima poslodavca primaoca. Shodno tome, zakon se mora provjeriti prije nego što se bilo koji poklon ili gostoprimstvo ponudi, da ili primi.

U izuzetnim okolnostima, Adriatic Metals može ostvariti svoje diskreciono pravo kako bi se omogućili pokloni ili gostoprimstva koja prelaze gore navedena ograničenja. Takva diskrecija se vrši od strane vašeg lokalnog generalnog direktora ili jednog od najviših službenika unutar grupacije.

Od svih službenika i članova interesne skupine u Adriatic Metals-u se zahtjeva da se unesu detalji u Registar za ugošćavanja, zabave, poklone i dobrotvorne donacije i sponzorstva (Prilog 1) u onoj mjeri u kojoj ugošćavanje, zabava, pokloni i

around those procedures. These Guidelines are one part of Adriatic Metals's programme of anti-corruption measures designed to prevent bribery by anyone associated with the Group.

ENTERTAINMENT, HOSPITALITY, GIFTS AND CHARITABLE DONATIONS POLICY

Adriatic Metals does not permit any officer or stakeholder of Adriatic Metals, directly or indirectly, and whether in his/her personal capacity or on behalf of Adriatic Metals

- to solicit any gift or hospitality in the course of his/her employment
- to offer or give to, or receive from, any person, any of the following:
  - o Personal or corporate gift in excess of a value of €50;
  - o Entertainment or hospitality in excess of value of €250 without prior approval from your local MD.
- to offer, give, or receive any gift or hospitality which is in breach of the applicable law or in respect of which it is otherwise wrong for the recipient to receive under the rules of the recipient's employer. Consequently, the law must be checked before any gift or hospitality is offered, given or received.

In exceptional circumstances, Adriatic Metals may exercise its discretion so as to permit gifts or hospitality to exceed the thresholds specified above. Such discretion is exercised by either your local MD or one of the Senior Officers.

All officers and stakeholders of Adriatic Metals are required to enter details into The Hospitality, Entertainment, Gifts, Charitable Donation and Sponsorship Register (Appendix 1) to the extent to which entertainment, gifts, hospitality and

dobrotvorne donacije prelaze granice navedene u paragrafima iznad.

charitable donations exceed the limits set out in the paragraphs above.

SPONZORSTVA I DOBROTVORNA POLITIKA

Zalažemo se za podršku u lokalnoj zajednici i dobrotvorne priloge, kao dio naših kontinuiranih doprinosa zajednicama u kojima radimo.

Adriatic Metals može podržati lokalne dobrotvorne udruge ili pružiti sponzorstvo, na primjer, sportskim ili kulturnim događajima. Svako takvo sponzorstvo mora biti transparentno i pravilno dokumentirano. Bilo koje sponzorstvo ili dobrotvorna donacija mora biti odobrena od strane lokalnih generalnih direktora i upisana u Registar sponzorstava i donacija (Prilog 1). Bilo koje sponzorstvo ili dobrotvorna donacija veća od 250 EUR mora biti odobrena od strane lokalnog generalnog direktora. Mora se voditi računa da se osigura da se dobrotvorni prilozi i sponzorstva ne koriste kao izgovor za i ne predstavljaju akt podmićivanja; to može značiti da se obrati više pažnje na analizu predloženog primaoca donacije, da se utvrdi da ne postoji lična veza primaoca i bilo kojeg klijenta ili korisnika usluga Adriatic Metals-a, te da je predložena donacija sama po sebi legitimna.

POLITIČKI DOPRINOSI POLITIKA

Adriatic Metals ne pruža finansijsku niti bilo kakvu drugu podršku političkim strankama, političkim kampanjama, organizacijama ili pojedincima koji se bave politikom, jer to može se shvatiti kao pokušaj da se stekne neadekvatna poslovna prednost.

Ako je od intresnih skupina zatražena politička donacija u kontekstu pregovora oko ugovora, takva donacija se ne smije uzeti u obzir te se stvar treba prijaviti lokalnom generalnom direktoru.

SPONSORSHIP AND CHARITY POLICY

We are committed to community support and charitable contribution as part of our ongoing contribution to the communities in which we work.

Adriatic Metals may support local charities or provide sponsorship, for example, to sporting or cultural events. Any such sponsorship must be transparent and properly documented. Any sponsorship or charitable donation must be approved by the local MD and recorded on the Sponsorship and Donations Register (Appendix 1). Any sponsorship or charitable donation in excess of €250 must be approved by the local MD. Care must be taken to ensure that charitable contributions and sponsorships are not used as a subterfuge for and do not constitute bribery; this may mean increasing due diligence on suggested recipients of charitable donations to ascertain that there is no personal connection with the recipient and any client or customer of Adriatic Metals and that the proposed charity is itself legitimate.

POLITICAL CONTRIBUTIONS POLICY

Adriatic Metals does not grant financial or other support to political parties, political campaign efforts, organisations or individuals engaged in politics as this may be perceived as an attempt to gain an improper business advantage.

If a stakeholder is asked for a political donation in the context of contract discussions, no such donation should be made and the matter should be reported to the local MD.

FACILITATION PAYMENTS POLICY

POLITIKA TZV. „PLAĆANJE POSREDNIKA“

Plaćanje posrednika predstavlja obično male nezvanične isplate plaćene kako bi se ubrzao upravni postupak ili osigurati rutinsku procedure od strane službenika neke vladine agencije.

Primjeri kada se mogu tražiti takva plaćanja uključuju:

- Da bi dobili ili ubrzali dozvolu, saglasnost ili neki drugi službeni dokument ili odobrenje
- Da bi dobili ili ubrzali utovar i istovar robe u luci ili aerodromu
- Da bi osigurali policijsku zaštitu na lokaciji koja posjeduje rizik od krađe ili paljevine
- Da bi se olakšalo preuzimanje i isporuka pošte
- Da bi se olakšala realizacija komunalnih usluga na lokaciji, kao što su priključci na vodu, struju, plin ili telefonske usluge
- Na graničnim kontrolama ili prijelazima kako bi se omogućio siguran i brz ulazak ili izlazak iz određene nadležnosti

Plaćanja za posredovanje trebaju biti u suprotnosti sa službenim, zakonitim plaćanjima (obično organizaciji, a ne pojedincu) za ubrzanje određenih procedura (npr. gdje postoji mogućnost ubrzanih usluga za dobivanje pasoša).

Naša politika strogo zabranjuje bilo kakvu vrstu plaćanja za posredovanje i olakšice od strane člana interesne skupine, agenata ili trećih lica koja djeluju u njegovo ime.

Ako niste sigurni u valjanost službenog zahtjeva za plaćanjem, slijedite korake u nastavku u mjeri u kojoj su primjenjivi i u mjeri u kojoj to možete učiniti bez dovođenja vase lične sigurnosti u opasnost:

- ako je moguće odmah kontaktirajte svog menadžera ili direktno nadređenog
- zatražiti od službenika dokaz valjanosti plaćanja

Facilitation payments are typically small unofficial payments paid to speed up an administrative process or secure a routine government action by an official.

Examples of when such payments may be requested include:

- To obtain or expedite a permit, licence or other official document or approval
- To obtain or expedite the loading and unloading of goods at a port or airport
- To secure police protection for a site against risk of theft or arson
- To facilitate mail pick-up and delivery
- To facilitate provision of utilities to a site, such as connecting water, electricity, gas or telephone services
- At border controls or crossings to allow safe or prompt entry or exit from a jurisdiction

Facilitation payments should be contrasted with official, lawful, receipted payments (typically to an organisation rather than an individual) to expedite certain functions (e.g. where there is a choice of fast track services to obtain a passport).

Our policy strictly prohibits any kind of facilitation payments made by stakeholders, agents or third parties acting on its behalf.

If you are unsure as to the validity of an official's request for a payment, the steps below should be followed as far as they are applicable and as far as it is possible for you to do so without putting your personal safety or security at risk:

- if possible contact your line manager or supervisor immediately
- ask the official for proof of the validity of the fee
- request that a receipt be provided confirming the validity of the payment

- zatražiti račun kako bi potvrdili validnost plaćanja
  - ako nema dokaza validnosti plaćanja, ljubazno odbijte izvrši plaćanjem i objasnite da uplatu ne možete izvršiti zbog politike grupacije i zakona protiv mita
  - ako je moguće zatražite sastanak sa službenikom nadređenom osobom
  - zapišite detalje vezane za zahtjev, okolnosti i strane koje su uključene u zahtjev
  - u svakom trenutku ostanite mirni, ljubazni i s poštovanjem.
- if no proof of validity will be provided, politely decline to make the payment and explain you cannot make the payment because of group policy and anti-bribery laws
  - if possible ask to see the official's supervisor
  - make a full note of the request, the circumstances and the parties involved
  - at all times remain calm, respectful and polite

AKO MISLITE DA POSTOJI OPASNOST ZA VAŠU SIGURNOST, ILI MOGUĆNOST LIŠAVANJA SLOBODE, NE ODBIJAJTE IZVRŠITI PLAĆANJE!

U BILO KOJIM OKOLONOSTI TREBATE IZVJESTITI PRAVNI ODJEL GRUPACIJE O BILO KOJE ZAHTJEV ZA PLAĆANJEM ZA OLAKŠICE!

PROBLEMATIKA DIZANJA UZBUNE I IZVJEŠTAVANJA

Podrška naše politike "nulte tolerancije" prema borbi protiv korupcije znači da očekujemo od svih dioničara da ovu oblast shvate ozbiljno i sa poštovanjem, te da ohrabre druge da učine isto. Ohrabrujemo sve uposlene da prijave bilo kakvu zabrinutost o korupciji ili prevari s kojom se susreću i da se pobrinu da sumnjivo ponašanje ne prođe neopaženo.

Stoga je važno da ako sumnjate da bilo koji dioničar Adriatic Metals-a ili druga osoba koji rade u ime Adriatic Metals-a, učestvuje ili će se upustiti u neku korumpiranu aktivnost ili prevaru, ili ako vam se obrati bilo koja druga osoba koja će pokušati da vas ubijedi da se uključite u bilo koje gore navedeno ponašanje, onda bi takvu aktivnost trebalo odmah prijaviti.

Bolje je izraziti svoju zabrinutost, koliko god da izgleda minorno, nego ćutati i omogućiti potencijalne malverzacije da prođu nekontrolisano ili neistraženo. Adriatic Metals će podržati svakoga ko izrazi zabrinutost u dobroj

IF YOU THINK YOU ARE IN FEAR FOR YOUR SAFETY OR AT RISK OF LOSS OF LIBERTY, DO NOT REFUSE THE PAYMENT!

IN ALL CIRCUMSTANCES REPORT ANY DEMAND FOR FACILITATION PAYMENTS IMMEDIATELY TO THE GROUP LEGAL DEPARTMENT!

WHISTLEBLOWING AND REPORTING CONCERNS

Supporting our 'zero-tolerance' policy towards anti-corruption means we expect all stakeholders to take compliance in this area seriously and encourage others to do the same. We encourage all stakeholders to report any concerns about corruption or fraud that they encounter and make sure that suspicious behaviour does not go unchallenged.

It is therefore important that if you suspect that any Adriatic Metals stakeholder or others working on our behalf may have or is about to engage in any corrupt or fraudulent conduct, or if you are approached by any other person who attempts to persuade you to engage in any conduct described, then you should report it immediately.

It is better to address your concerns, however minor they seem, than stay silent and allow potential wrongdoing to go unchecked or not investigated properly. Adriatic Metals will support anyone who raises concerns in good faith. This includes ensuring that no one in our organisation will suffer any detriment for refusing to accept

vjeri. To uključuje osiguravanje da niko u našoj organizaciji neće trpjeti nikakve štete zbog odbijanja da prihvati ili plati mito ili da učestvuje u lažnim aktivnostima, ili ako su prijavili probleme o ponašanju drugih.

Namjeren propust da se progovori kada postoje jasni dokazi o korupciji ili prevari od strane drugih može samo po sebi dovesti do disciplinskih mjera. Neprijavlivanje zabrinutosti može rezultirati zabranjenim aktivnostima koje mogu dovesti do štete našem poslovanju - i može predstaviti Adriatic Metals ili pojedinačne uposlene kao saučesnike u ovakvim aktivnostima.

Svi interesne skupine trebaju biti sigurne da će se izvještavanje o bilo kojem pitanju tretirati sa najvećom pažnjom.

Trebalo bi prijaviti sve incidente koji uključuju sljedeće:

- Svaki nepošten ili akt prevare;
- Svaki pokušaj davanja ili traženja mita;
- Krivotvorenje ili izmjena dokumenata ili računa;
- Krađa, prikrivanje ili na drugi način manipulacija finansija, materijala ili drugih sredstava;
- Neodgovarajuće upravljanje, snimanje ili izvještavanje o finansijskim transakcijama;
- Netačne ili lažne fakture;
- Navodi koji uključuju integritet naših dobavljača ili bilo koga ko pruža usluge u ime Adriatic Metals-a
- Zahtjevi za 'nezvaničnim' plaćanjima ili poslovnim dogovorima;
- Profitiranje iz službenog položaja; ili
- Krađa ili zloupotrebe imovine, objekata ili usluga.

Kako izvršiti izvještavanje?

Na bilo koji od slijedećih načina:

- a) Pratiti kanale za izvještavanje i dizanje uzbune unutar grupacije

or pay bribes or take part in fraudulent practices, or if they report concerns they have about others' conduct.

A deliberate failure to speak up when there was clear evidence of corruption or fraud by others can itself lead to disciplinary action. Failure to report concerns can result in prohibited activity damaging our business - and may suggest Adriatic Metals or individual stakeholders have been complicit in this behaviour.

All stakeholders should be assured that reporting of any concerns will be handled sensitively.

You should report any incidents involving the following:

- Any dishonest or fraudulent act;
- Any attempt to give or request a bribe;
- Forgery or alteration of documents or accounts;
- Stealing, concealing or otherwise manipulating funds, supplies or other assets;
- Inappropriate handling, recording or reporting of financial transactions;
- Inaccurate or fraudulent invoices;
- Allegations involving the integrity of our suppliers or anyone providing services for us
- Requests for payments or deals to be 'off the record';
- Profiting from an official position; or
- Theft of misuse of property, facilities or services.

How to report?

Either:

- a) follow your Group's whistle blowing reporting channels

or

ili

b) Kontaktirajte svog lokalnog generalnog direktora ili (ako se osjećate neugodno) jednog od viših službenika

b) contact your local MD or (if you feel uncomfortable doing this) one of the Senior Officers

Detalji o smjernicama

Dr. Sci. Adnan Teletović

Distribucija

Svim uredima i podružnicama Adriatic Metals grupacije

Pročitao sam i razumio Izjavu o aktu mita Adriatic Metals grupacije i svih podružnica te povezanih pravnih lica.

Potpis:

_____

Ime i prezime:

_____

Datum: 18.12.2020.
Broj protokola: 1762/2020

Policy Details

Version Number Issued Released by
01 18th December 2020

Dr. Sci. Adnan Teletović

Distribution

All Adriatic Metals Group subsidiaries & offices.

I have read and understood the Adriatic Metals Bribery Act Policy Statement.

Signed:

_____

Name:

_____

Date: 18th December, 2020
Number of protocol: 1762/2020